

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

De vraag van Josafat

*Is hier niet nog een profeet des Heeren, dat wij van hem vragen mochten?
(2 Kron. 18:6)*

Er waren profeten genoeg. Zonder moeite haalde koning Achab er vierhonderd naar voren. Allemaal beschouwden zij zichzelf als mannen, die gerechtigd waren om namens God te spreken. Zo dacht ook het volk over hen. Hun woord was Gods Woord en daarom betrouwbaar. En als al die mannen dan ook nog met één mond spreken en in hun boodschap overeen stemmen, dan hoeft toch niemand daar aan te twijfelen?

Toch is koning Josafat niet helemaal gerust. Voordat hij aan zijn collega Achab definitief zijn medewerking toezegt, wil hij toch eerst nog liever het woord van een profeet des Heeren horen. Zijn Achabs profeten dan geen profeten van de Heere, die namens God spreken? Josafat weet het nog niet zo precies. Hij wil liever een echte profeet, van wie hij zeker kan zijn.

Ja, zo'n profeet is er ook, Micha, zoon van Jimla. Alleen, hij zit in de gevangenis. Waarom? Omdat Achab hem niet mag. Die man heeft Achab altijd tegengesproken. Nooit had hij een gunstige boodschap voor hem. Het is dan ook met sterke tegenzin, dat Achab aan het verzoek van Josafat voldoet en Micha laat halen.

Onder het verbondsvolk zijn dus wel heel wat profeten. Vanuit die hoek bezien kan gezegd worden, dat het godsdienstige leven bloeit. Ook koning Achab blijkt ernst te maken met de zaken van de spiritualiteit. Maar is er dan niemand in Israël die zich afvraagt of het wel om de echte spiritualiteit gaat? Waarom moet de koning van Juda daar om vragen?

Ondertussen zit Micha gevangen. Hij zei nooit wat de koning wilde horen. Overal zette hij een domper op. Altijd wist hij wel een zonde aan te wijzen en meende hij het oordeel te moeten aankondigen. Dat werd Achab zat. Net zoals al zoveel mensen het zat zijn geworden steeds weer te moeten horen, dat onze zonden scheiding maken tussen ons en de Heere en dat er daarom bekering moet zijn. Negatief preken – daar hebben de meeste mensen een hekel aan. Je wilt ook wel eens iets horen waar je door bemoedigd wordt.

Is hier niet nog een profeet des Heeren? Achab begrijpt wel wat Josafat bedoelt. Maar met zulke profeten had Achab nu juist afgerekend. Hij had gekozen voor positieve prediking. Een prediking waarin hij hoorde wat hij graag wilde horen. Een boodschap waaruit hij kon opmaken dat God zijn plannen goedkeurt. Zo'n God wil Achab best dienen en naar zulke boodschappers wil hij graag luisteren. Hij heeft ze nauwkeurig uitgezocht; vierhonderd in getal. Ze zijn dus ook nog verre in de meerderheid.

Toch was het nog niet zo dom van Josafat om deze vraag

te stellen. Tenslotte kun je niet alles vertrouwen. Ook niet iedereen die zich voor profeet uitgeeft is te vertrouwen. Het blijft nodig om de geesten te beproeven of ze uit God zijn. Paulus zag de noodzaak daarvan ook in. Hij waarschuwt zijn lezers met nadruk voor de valse leraars, waarvan hij er enkele met name noemt: Hymeneüs, Filetus, Alexander. Het is maar dat men ze kan herkennen.

Voor ons zijn zulke waarschuwingen niet nodig. De vraag van Josafat moeten wij ook niet meer stellen. We moeten elke prediker vertrouwen. Ze hebben toch allemaal een goede opleiding gehad. Ze zijn ook niet voor niets predikant geworden. Het heil van medemensen gaat hen blijkbaar aan het hart. Ze menen ook wat ze zeggen. Ze geloven van zichzelf dat ze geroepen zijn. Wie zouden wij dan zijn om aan hun woord te twijfelen?

Ja, het is waar, dat ze niet zoveel waarschuwen. Over de zonde en de verdorvenheid van het hart hoor je ze niet vaak iets zeggen. Sommige woorden hoor je nooit uit hun mond. Over de hel hoor je ze nooit. Over het komend oordeel ook niet. Dat is allemaal te negatief. En ze willen mensen juist graag bemoedigen. Het ruime evangelie willen ze brengen. O ja, sommigen van hen weten zich ook heel goed aan te passen aan de gemeente waarin ze voorgaan.

Voor al de blijde kant van het evangelie brengen ze naar voren. En als mensen die kant aangrijpen worden ze snel zalig gesproken. Zelfonderzoek is iets waar ze niet op aandringen. Als iemand zegt dat hij gelooft, vertrouwen ze dat. Ook al komen die mensen maar één keer per zondag in de kerk.

De vraag van Josafat stellen? Nee, dat zou getuigen van argwaan ten aanzien van vele predikers. Dat moet je niet durven.

P. den Butter

Tipgeld

Ik heb er altijd moeite mee als mensen een beloning krijgen als ze de politie op het spoor van een misdadiger brengen. Tipgeld heet dat. Je krijgt geld voor de gouden tip. De bedragen kunnen oplopen tot tienduizenden euro's. De beloning voor de gouden tip van de aanslag op het Russische vliegtuig is zelfs 50 miljoen! Nogmaals, ik heb daar grote moeite mee. Ik vind het gewoon crimineel als iemand zich alleen door zo'n groot geldbedrag laat overhalen om een misdrijf helpen op te lossen. Als je weet wie het gedaan heeft, dan zou je je toch moreel verplicht moeten voelen om het te zeggen?! Zo was het bij Jozef in ieder geval wel. Hij hoefde geen tipgeld.

Vorige keer was ik vrij kritisch over de voorliefde van Jakob voor Jozef. Ik heb die verwennerij van Jozef door Jakob niet goed kunnen keuren. Er is alleen maar ellende van gekomen.

Maar toch is er nog wel wat meer te zeggen. En dan moeten we even letten op een fijn trekje in vers 3. Daar staat niet: en Jakob had Jozef lief, maar: *En Israël had Jozef lief.*

En 'Israël' was de nieuwe naam die hij van God had ontvangen bij Pniël. 'Israël' ziet op het nieuwe leven dat God in Jakob gewerkt had.

Kijk, *Jákob* beminde Jozef omdat hij in Jozef de gelaatstreken van Rachel zag.

Maar *Israël* had Jozef lief, omdat hij in Jozef de gelaatstreken van God zag. Begrijp je? De godvrezende Israël zag iets in Jozef wat hij bij zijn andere kinderen miste. Hij herkende in Jozef de tere vreze Gods. En vooral daarom hield hij zoveel van die jongen.

Sommige verklaarders stellen Jozef voor als een verwenne en hoogmoedige jongen die als een klikspaan de verkeerde dingen van zijn broers aan zijn vader vertelde. Maar daarmee zou de haat van de broers alleen maar vergoelikt worden. Alsof het om een oppervlakkige haat zou gaan. Alleen maar jaloezie. Dan zou de haat van de broers begrijpelijk zijn. Maar jongelui, de haat zat dieper. De broers haatten Jozef vooral om de vreze des Heeren.

En die vreze des Heeren kan niet samengaan met de zonde. En daarom lezen we in vers 2: *en Jozef bracht hun kwaad gerucht tot hun vader.*

Jozef was geen klikspaan. Hij klikte niet om zo bij zijn vader in een goed blaadje te komen. Maar Jozef had er verdriet van dat zijn broers zo zondigden. Hij leefde van jongs af aan heel dicht bij de Heere en vooral daarom waren de broers zo bitter tegen hem. *Jozef bracht hun kwaad gerucht tot hun vader.* Het gerúcht, zo staat er. Dat wijst erop dat er in Kanaän over die broers werd gesproken. En daar leed Jakobs naam onder. Maar vooral, Góds Naam leed eronder. Jakob leefde met zijn gezin tussen de heidenen. Ze waren de enigen die de HEERE aanbaden. Ze deden niet mee aan de heidense godsdiensten. En als Jakobs zonen zondigden, dan werd daarmee niet alleen Jakobs naam bezoedeld, maar bovenal de naam van hun God. En dát deed Jozef zeer. En daarom vertelde hij dit aan zijn vader. Want die alleen kon de broers aanpakken. En dat pikten de broers niet. Hun haat was haat tegen het leven der genade in Jozef.

Hoe ga jij om met de zonde die je om je heen ziet? Gaat je dat aan je hart? Als je een medestudent hoort vloeken? Doet het pijn in je ziel als je ziet hoe goddeloos je collega's zijn? Kan je het niet nalaten om iets te zeggen als de dienst van God bespot wordt?

Of ben je er aan gewend geraakt? Hoor je het niet eens meer dat er gespot wordt? En lach je misschien weleens mee om de platvloerse moppen die er getapt worden? Heb je een wapenstilstand gesloten met de vijanden van God?

Jozef zou dat niet kunnen. Hij kon het niet hebben dat de Naam van de Heere gelasterd werd. En daarom vertelde hij het aan zijn vader. Niet om tipgeld te krijgen. Niet om in een goed blaadje te komen bij de Heere. Maar omdat hij de Heere vreesde. En als je de Heere mag vrezen, dan leef je bij wat we lezen in zondag 47 van de Catechismus: *'dat Uw Naam om onzentwille niet gelasterd, maar geëerd en geprezen worde.'*

M.A. Kempeneers
makempeneers@klikSAFE.nl

Genesis 37:2-3
2 (...) en Jozef
bracht hun kwaad
gerucht tot hun
vader.

3 En Israël had
Jozef lief (...)

Vorige maand op of rond 31 oktober was de herdenking van de Reformatie in 1517. Een sprekend jaartal. Een sprekende dag. Als de Heere het geeft zal 2017 een bijzonder jaar zijn. Het moge een herdenken en een herleven zijn. Het gevaar in de toekomst kan er nu al zijn en wie kan het tegenspreken dat het zo alleen blijft bij het noemen van namen van personen, van werken en het weergeven van citaten. Het wordt nu al gehoord en gelezen. Het gaat dan over een Reformator, een man van de Nadere Reformatie of een Puritein of een predikant uit de vorige eeuw. Nu is dit op zich niet verkeerd. De Bijbel gaat ons daarin voor dat we het verleden niet mogen vergeten. Vergeten leidt tot niet meer weten. Er komt een gerichtheid op het heden alleen.

Gereformeerde identiteit

Wie kennis neemt van de ontwikkelingen in onze tijd, bemerkt dat deze opvatting niet meer in een beginstadium verkeert. Zeker, de mannen en de vrouwen uit het verleden waren mensen gelijk wij ze in de Bijbel tegenkomen, maar kennend het leven, het werk des Heeren. Het Woord Gods was hun alles. Men wist zich onder meer één met de dichter van Psalm 119 en zijn belijden. Het persoonlijk kennen van de drie-enige God was hun niet vreemd en de zendbrieven leefden voor hen. Voor ons is nodig in leven en sterfen hetzelfde te kennen en de verbinding te kennen aan hun gedachtegoed. Wordt daarbij geleefd, wat gaat dan het Woord Gods en zo ook het werk Gods leven. Het werk Gods dat we naast de Schrift in de allereerste plaats vinden in de belijdenisgeschriften. Heel duidelijk wijzen de Dordtse Leerregels op het werk van God. Geput en zo geformuleerd uit het Woord van God. Wat is

De Heere werkt middellijk

DL V art. 14

dat Woord ook rijk en waar. Onderwijzend, leidend, vertroostend, sterkend. Het Woord geeft uit- en doorzicht. Toekomst. Bij deze eigenschappen voegt Zich de Heilige Geest. Ook dit is vastgelegd in de Heilige Schrift. Wat nu in de Schrift staat blijft ongewijzigd. Vanuit die zekerheid mogen we belijdenisgeschriften niet loslaten. Het is onze gereformeerde identiteit. Laat het niet verworden tot een etiket, maar laat het blijvend een levensstuk zijn.

Vertrouwen

Gaat het artikel over het werk Gods in ons, dan wordt verwoord wat er staat in Filippenzen 1:6. Vertrouwende ditzelve, dat Hij, Die een goed werk begonnen heeft, dat voleindigen zal tot op de dag van Jezus Christus. Bijbelse taal. De moeite waard, het na te gaan. Het is van levensbelang. Ja meer dan dat, het levenseinde en de eeuwigheid staan er niet buiten. Het gezamenlijk kennen en zo de geestelijke eenheid lezen we ook in het schrijven van Paulus. Regelmatig wordt gewezen op de noodzaak van die eenheid. Op zich niet verkeerd, maar dan eenheid waarin spreekt de beleving van Schrift en belijdenis. Het schrijven van Paulus aan de Filippenzen moeten we daarbij betrekken. Het woord 'vertrouwen' waarmee Paulus begint heeft grond. In bepaalde omstandigheden wordt tijdens een gesprek of overleg dit woord gebruikt. Met nadruk wordt gezegd: ik ben er zeker van dat dit gebeurt, je kunt er op aan, ik geef je de hand. Je kunt op mijn inbreng aan. Door Gods goedheid is er in de samenleving nog betrouwbaarheid, kan er nog vertrouwen van elkaar zijn. Wanneer daaraan gedacht of wanneer dit gezegd wordt, kent men de persoon over wie het gaat. Zo moeten we het door Paulus gebruikte woord vertrouwen, vertrouwende ook zien. Het vertrouwen heeft grond. In God. Die kennis van God, Zijn spreken en werken zijn Paulus bekend. Op de

school van Gamaliël is het begonnen. Na het gebeuren bij Damascus werd die kennis geheiligd. Op de school van de Heilige Geest heeft Paulus veel geleerd. Zijn brieven en zelfgetuigenissen geven daar blijk van. De heilige God was in Christus Jezus de Heere door de Heilige Geest zijn God en Vader geworden. Een getrouwe God en Vader. Tijdens zijn dienstwerk mocht hij het werk Gods zien in anderen en zich er één mee weten. Gelijk ook Johannes schrijft: die uit God geboren is, heeft ook liefde die uit Hem geboren zijn. Met de Filippenzen was een wederzijdse band der liefde en van gemeenschap gekomen. Het werd gehoord in woorden en gezien in daden. Dat zijn tekenen van de ware eenheid. Gewild en gewerkt door de Heere. Hij is de Alfa en de Omega. In en onder verschillende omstandigheden heeft Paulus dit benadrukt. Het is voor hem zelf in zijn persoonlijk en ambtelijk leven tot steun en tot sterkte geweest. En het heeft hem gestimuleerd bij alle vijandschap en tegenstand. Paulus is er nooit beschaamd mee uitgekomen.

Een goed begin

Die overtuiging ten opzichte van Filippi, deed hem met zekerheid belijden: God de Heere is in hen een goed werk begonnen. Welk een spreken. Welk een gedachte. Welk een kennen van God. Een rijke constatering. Alles wat God doet is goed. Volmaakt, niet voor verbetering vatbaar. Het is af. Ook in zijn uitwerking en doorwerking. Dat kan allereerst gezegd worden van het schepingswerk. O Heere, hoe groot zijn Uw werken, zeer diep zijn Uw gedachten (Psalm 92:5). Van God Zelf lezen we: En God zag al wat Hij gemaakt had en ziet het was zeer goed (Genesis 1:31a). Dit kan en mag Hij zeggen. Hij zegt het ook voor anno 2015. Maar er is bij gekomen het werk Gods voor en in de zondaar. God de Heere maakt alle dingen nieuw. Ook in het mensenleven.

Een goed werk. Het woord goed wijst op God en zo op het werk van Gods Geest in hart en leven. Het werk der genade, wat veelomvattend is. Dat werk heeft ook een machtige werking. Het wordt gezien en gehoord. Gelijk regen en sneeuw van de hemel nederdaalt en derwaarts niet wederkeert, maar doorvochtigt de aarde en maakt dat zij voortbrengt en uitspruikt, en zaad gevende de zaaier en brood den eter; also zal Mijn Woord, dat uit Mijn mond uitgaat, ook zijn. (Jes. 55:10 en 11a). Wat een hart onder de riem voor de Filippijnen. Geen rustgrond, geen slaapbank. Die geeft de Heere niet. Welk een troost en sterkte. Maar er is meer.

Groei

God zal het begonnen werk in het hart laten groeien, uitgroeien in kennen, in geloven, in hopen en in liefhebben. God de Heere staat Zelf voor Zijn werk in. Het is Zijn soevereine en onverstoorbaar werk. Tegenhouden van het werk kan er zijn. Door belemmeringen van buiten en van binnen. Maar vernietigen is uitgesloten. De Heere staat er voor in. Hij voltooit Zijn werk. Het Godswerk bestaat tot in eeuwigheid. De volle voltooiing van het werk zal er zijn op de dag van Jezus' wederkomst. Daar was Job al van overtuigd. Welk een belijden. Welk een zekerheid laat hij horen op de ashoop. Bij het sterven gebeurt er al veel. De opname in heerlijkheid, de verlossing van de doodsvijanden, de gelijkvormigheid aan het beeld van Christus. Maar van het door God geschapen lichaam blijft niets over. De Heere zegt: stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren. Maar de alles overtreffende heilsdag van Christus leidt tot de opstanding des vleses en het eeuwig leven. Welk een rijke Bijbelse verklaring geeft zondag 22. Welk een toekomst is er. Welk een toekomst wacht. Calvijn zegt: De voltooiing van het goede werk van God vindt plaats bij de wederkomst van Jezus Christus. Wat nu God de Heere doet vanaf het begin tot het einde is, naar de Schrift, vastgelegd in artikel 14. Maar nu is er toch iets waarop wij moeten letten.

Prediking

De vaders zeggen dat het werk der genade in ons begint door de prediking van het Evangelie. Dat is Gods orde. De verkondiging is er omdat het Woord, het Evangelie er is. Terecht is gezegd: Het Woord is de grootste schat die de Heere ons gegeven en gelaten heeft. Wat staat in het Woord, wat wordt er door het Woord geopenbaard

en zo bekend gemaakt. Waar. Betrouwbaar, met gezag, met autoriteit. God de Heere laat Zijn beschreven Woord ook lezen. Het staat beschreven in onze taal. We kunnen het lezen van dag tot dag. Bij het laten lezen, laat God de Heere het niet. Hij laat het Woord verkondigen. Prediken, elke zondag. Op feestdagen en bij andere gelegenheden. Welk een gave van de Heere is er. Bijzonder vallen zondag en prediking samen. De opstandingsdag van Jezus Christus was de eerste dag van de week. Een dag van betekenis voor alle eeuwen en tijden. De levende Christus zet Zijn ambtelijk werk voort. Hij is nu de verhoogde Christus. Aan het gebeuren op de eerste dag van de week, 's morgens, 's middags en 's avonds, mogen we niet voorbijgaan. Het mag, bijzonder voor dienstknechten van het Woord, niet beperkt blijven tot de eerste Paasdag. Het behoort over te gaan in heel het ambtelijk werk. Vanzelf dient ook geleefd te worden bij Jezus' woorden en opdracht voordat de Hemelvaart plaatsvond. Vandaag is het woord 'aanpassing' in. Aangepaste boodschap, aangepaste prediking. Wie dat voorstaat, kan zich een geroepen dienaar van Jezus Christus noemen, maar is het niet. Een echte dienaar leeft bij het Woord van de Heere en het werk van de Heere. Een echte dienaar bidt om steeds te prediken het Woord van de Heere en hij bidt om de doorwerking van het werk des Heeren in het leven. Waar dit gebeurt, daar komt in de verkondiging naar voren dat de Heere als Eerste Zijn werk begint in zondaarsharten. Onmisbaar heilvol is de prediking. Bijzonder wijst het boek Handelingen daarop. Welk een rijke

vrucht van de prediking lezen we in Handelingen 16. Ook het lof zingen in de kerker was een prediking en niet zonder zegen. Tot bemoediging en aansporing de Heere steeds te zoeken voor het gepredikte Woord, staat in Markus 16 een treffend woord: en de Heere wrocht mede. Naar de opdracht van de Opperherder, de Koning van de Kerk, werd overal door de apostelen gepredikt en werd bemerkt de machtige, veelzijdige werking van de Heere. In de kanttekening staat: Door de werking van Zijn Geest bekrachtigde de Heere de prediking van Zijn Woord in de harten van mensen tot hun bekering. Nu zeggen onze Dordtenaren: het begin van 's Heeren genadewerk in het hart is horen, luisteren naar, opmerkzaamheid, ter harte nemen, gehoorzamen, acht slaan op, geloven. Alles geloven wat de Heere zegt. Het willen horen, het luisteren naar het Woord, naar de prediking, leeft. Maria zat steeds aan de voeten van Jezus te luisteren. Zij was een leerlinge van Jezus. Het door de Heere geopende hart van Lydia bracht tot het acht nemen op hetgeen van Paulus gesproken werd (Hand. 16:14). Zo werkt de Heere nog en Jezus zegt zelfs dit: Doden zullen horen de stem van de Zoon van God en die ze gehoord hebben zullen leven. De dubbele verzekering van Jezus' getuigenis (Joh. 5:25) is een machtig en krachtig woord om te blijven werken op het dodenveld met de overtuiging: er komt leven, er komt horen, met het gevolg.

M.C. Tanis

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen over twee weken D.V. dinsdag 15 december 2015. Kopij graag binnen donderdag 3 december.

Sterven

Ouderling M. van Vliet werd na bijna een jaar lang verlamd te zijn geweest, uit dit leven weggenomen. Hij heeft in het ziekenhuis, in het revalidatiecentrum en in het verpleeghuis groot en goed van de Heere mogen spreken. We mogen geloven dat hij nu alles te boven is. De Heere gedenke zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen alsook de gemeente van Rijsaterwoude waarvoor hij veel heeft mogen betekenen. De Heere heilige de uitgegane roepstem aan het hart.

AvH

BIJBELTAAL

In De Waarheidsvriend stond een interessant artikel over de invloed van de Staten Vertaling op de Nederlandse taal. Verschillende hedendaagse spreekwoorden herinneren aan de Bijbel.

Bijvoorbeeld: Abraham zien; de Benjamin van de familie; je dagen zijn geteld (Dan. 5:26); te elfder ure (Mt. 20:19); naar de Filistijnen (Richt. 13:1); niet van gisteren zijn (Job 8:9); de inwendige mens sterken (2 Kor. 4:16); een echte Judas (Luk. 22:48); je hebt met mijn kalf geploegd (Richt. 14:18); de harp aan de wilgen hangen (Ps. 137:2); muggenziften (Mt. 23:24); er is niets nieuws onder de zon (Pred. 1:10); door het oog van een naald (Mt. 19:24); parels voor de zwijnen (Mt. 7:6); een wet van Meden en Perzen (Ester 1:19); in zak en as zitten (Ester 4:1-3). Vroegere vromen wisten hun spreken te doorspekken met Bijbelse termen.

De nieuwe “Van Dale” (standaardwoordenboek voor het Nederlands) constateert in een begeleidende notitie dat het christelijk idioom snel terrein verliest in het hedendaags taalgebruik. Het gaat dan vooral om de invloed van de Staten Vertaling, maar ook om Bijbeltaal op zich. Ook geeft men aan dat er uit de Islam twee keer zoveel woorden in de nieuwe woordenlijst opgenomen zijn als uit de Bijbel!! Vergunst, de schrijver van het artikel in de Waarheidsvriend, wil hier genuanceerd mee omgaan, ook al omdat hij het beter vindt dat de Bijbel zo veel mogelijk in hedendaagse taal beschreven wordt. Dat is een keuze die men maakt. Er is zeker ook een andere keus en ook een andere conclusie mogelijk in deze kwestie.

Het is te betreuren dat Bijbelse invloeden afnemen. Dat is een gevolg van de secularisatie. Daar kunnen we niet blij van worden. Zeker niet als u daarbij bedenkt dat de Islam een nieuwe bron van taalgebruik levert. Dat vind ik wel schokkend en het lijkt me een heel slecht signaal.

We kunnen dit ook in een breder perspectief plaatsen. Het is ook duidelijk dat allerlei Bijbelse begrippen voor ons volk hebben afgedaan. Denk alleen maar aan het woord “zonde”. In de Bijbelse betekenis treft u dit woord bijna nergens meer aan. Zo zijn er meer begrippen die we in het museum geplaatst hebben. En het zijn niet alleen woorden uit een bepaalde vertaling. Wat denkt u van woorden als “hemel”, “wonder”, “rechtvaardiging”, “heiligheid”, “Verlosser”, “God”, “prediking”, enz. Soms zijn deze begrippen helemaal verdwenen, soms geven we er een andere uitleg aan. Googelt u maar eens met echt geestelijke begrippen. De wereld van de Bijbel, van het Koninkrijk Gods, van het geloof is verdrongen door het beton en asfalt van deze eeuw. Er lijken nauwelijks hogere woorden te bestaan. Het is tekenend dat het woord “hel” door de mens van nu nog wel in de mond genomen wordt, terwijl de hemel uit het zicht verdwenen is. Wat de naam “Jezus Christus” inhoudt, is eveneens zoek geraakt.

Daarom is het voor opgroeiende jongeren moeilijk om naar preken te luisteren. Ook al zal de prediker proberen alles om te zetten in hedendaagse taal, er blijven begrippen die we niet mogen loslaten. Rechtvaardiging is meer dan het

hedendaags bekende “vrijspraak”.

De kloof tussen het christelijk geloof en de maatschappij wordt door dit alles steeds groter.

De weeklacht over deze dingen is begrijpelijk; veel christenen echter hebben met deze ontwikkelingen minder moeite. Het hoort, zo denken ze, bij de zuil. Accepteer het en probeer te zoeken naar een nieuwe manier van christelijk leven. Dat is een goede raad, maar daar zou Jeremia zich in zijn Klaagliederen toch niet zo makkelijk bij neergelegd hebben.

De Waarheidsvriend stelt hiertegenover dat de Bijbel nu vanuit ons huidige taalgebruik moet worden verwoord. Daar is, met inachtneming van het bovenstaande, best wat voor te zeggen. Ik betrek het niet op de vertaling van de Bijbel. Laat de Heilige Schrift een voornaam en deftig boek blijven. Laat het het getuigenis zijn van de Heilige God. Laat de Kerk ook die taal vasthouden.

Maar het is goed als er een vertaalslag wordt gemaakt naar de mens van deze tijd, waardoor Bijbelse begrippen gaan leven. Dat doen politici in de Tweede Kamer, dat doen leraren in het Onderwijs en vele anderen op veel andere plaatsen eveneens. Zelfs de prediking kan daaraan niet ontkomen. Potten in Jeruzalem zullen de Heere zelfs heilig zijn (Zach. 14:21)! De voorganger wordt uitgedaagd om in gemeenten waar men misschien weg gegroeid is van het geestelijke leven, kernbegrippen uit de Bijbel en zelfs ook uit het bevindelelike leven te verduidelijken. Het gevaar is wel dat diepe begrippen zodoende in een grovere vorm naar voren komen, waardoor de verfijnde nuances niet meer worden opgemerkt. Daarbij geldt dat de prediking toch ook een eigen stijl en een eigen taal zal moeten behouden. Natuurlijk is daarvan in Hema-kerken, waar ik laatst over schreef, niets meer van overeind te houden. Trouwens, u hebt opgemerkt dat er nadat dit artikel geschreven werd, meer signalen van die aard zijn gegeven. Iemand als Paas heeft er recent ook voor gepleit. Het gaat dan om een kerk die geheel ontdaan is van alle sacrale en verheven elementen, zodat alleen de kale “waarheid” nog over blijft. Of het gaat zo worden dat ook de waarheid geheel uitgekleeft is.

Het is een worsteling om te zoeken naar datgene wat werkelijk tot de kern van het geloof behoort. Het is het bekende verhaal van het kind en het badwater. We moeten geen parels voor de zwijnen werpen, maar we moeten ze ook niet in de container aan de weg zetten. Het blijven parels. Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en tot in der eeuwigheid. Deze ontwikkelingen vragen om aandacht. Het zijn allemaal sluipende methodes die slapende christenen niet voelen. Beseft u waar het om gaat? In de wereld, maar ook in de kerk? Gods Kerk kan alleen maar leven van een onveranderlijk God en daarom is zij niet verteerd en gelden de stenen tafelen ook nu nog.

P. Roos

Enkele bladzijden uit het levensboek van Job (10 slot)

Toen stond Job op, en scheurde zijn mantel, en schoor zijn hoofd, en viel op de aarde, en boog zich neder; En hij zeide: Naakt ben ik uit mijner moeders buik gekomen, en naakt zal ik daarhenen wederkeren. (Job 1:20-21)

Daar ligt Job. In het stof. Op één dag is hij al zijn bezittingen kwijtgeraakt. Erger nog: op één dag heeft hij al zijn tien kinderen verloren. Zwaar wordt hij beproefd. En toch, God laat Job niet los.

En daarom laat Job God niet los. Daarom komt Job in het stof op de knieën. Meer nog: God tilt Job zo boven het stof uit, dat hij op de dag waarop zulke zware slagen hem treffen, toch een danklied mag aanheffen. *'k Zal Zijn lof, zelfs in de nacht, zingen daar ik Hem verwacht, en mijn hart, wat mij moog' treffen, tot de God mijns levens heffen.* Laten we een ogenblik naar Jobs danklied gaan luisteren.

Het eerste opvallende is wel, dat Job in onze tekst niet begint met het feit dat hem op deze dag zoveel ontvallen is. Dat zou begrijpelijk zijn geweest. En het verlies heeft Job ook diep aangegrepen. Maar toch begint hij met te zeggen, dat de HEERE gegéven heeft.

Naakt was Job in de wereld gekomen. Zonder enig bezit. Zonder enig recht. En toch had de Heere Job rijk gezegend. Hij gaf hem gezondheid, een vrouw, kinderen, een bloeiend bedrijf. Meer nog: de Heere gaf Zijn genadewerk in het leven van Job. Dat waren allemaal onverdiende voorrechten. En nu erkent Job de Heere hier als de grote Gever van alles. *De HEERE heeft gegeven.*

Job voegt er nog iets aan toe. Want terwijl hij daar voorovergebogen in het stof ligt, zegt hij ook: *en de HEERE heeft genomen.* Let u erop, hoe Job in alles de hand van de Heere ziet. Job zegt niet: De wrede Sabeeërs en Chaldeeën hebben hun handen geslagen aan mijn vee en mijn knechten gedood. Al was dat op zich wel waar. Job zegt evenmin: Er is een verschrikkelijk

onweer losgebarsten en daardoor zijn mijn schapen gedood. Al zeiden zijn knechten dat wel. Maar Job mag zeggen: *en de HEERE heeft genomen.* Achter alle aangrijpende en onbegrijpelijke gebeurtenissen in zijn leven ziet hij toch Gods hand. En door Gods hand mag Job onder die hand buigen.

Hutcheson tekent erbij aan: 'Het is een noodzakelijk onderzoek onder de verdrukkingen om meer op God te zien dan op de werktuigen; dat hetgeen ons zal vernederen, en ook zal troosten, is dat wij steeds in Zijn hand zijn. Zo zag Job in zijn beproeving op God en niet op de Sabeeërs, noch op de Chaldeeën'.

Het is genade als een mens onder de slagen van de Heere bewaard wordt voor uitbrekende opstand. Het is een grotere genade als een mens, zoals Job, zelfs onder de slaande hand van God mag buigen. Het is een uitzonderlijke genade wat we tenslotte in Jobs danklied beluisteren. Want de Heere tilt Job een ogenblik zo boven het stof uit, dat hij – ondanks alle verschrikkingen – mag zeggen: *De Naam des HEEREN zij geloofd!*

Nee, Job loofde de Heere niet omdat zijn lieve kinderen weggenomen waren. Dat zou onmenselijk zijn. Maar Job mocht de Heere wel loven, toen God hem een ogenblik liet zien, wat Hij hem geschonken had. Hutcheson schrijft: 'Job betuigt dat God geloofd moet worden, omdat Hij hem de weldaden zo lange tijd had laten behouden, die Hij nu kwam weg te nemen'. Job mocht de Heere ook loven voor wat de Heere nog aan Job liet: zijn gezondheid, zijn vrouw, een onderworpen geest. Meer nog: De Heere gaf Job een ogenblik te zien, Wie Hij wilde zijn voor een mens die naakt in de wereld gekomen

was, en naakt tot stof zou wederkeren. En toen kon Job psalmen zingen. Zelfs in de nacht.

Zo zou ook nu een mens, in de grootste smarten, nog door de Heere boven het stof uitgetild kunnen worden. Als de Heere laat zien, hoe die dierbare Zaligmaker naakt in deze wereld wilde komen en naakt wilde sterven. Om arme, naakte zondaren te bekleden met de klederen des heils en de mantel der gerechtigheid. Jobs God is nog de levende God!

En dan staat er tenslotte – en het klinkt als een bazuinstoot van overwinning: *In dit alles zondigde Job niet, en schreef Gode niets ongerijms toe.* Die woorden moeten we een ogenblik houden tegen de achtergrond van de hele voorgeschiedenis. Tegen de achtergrond van de verdachtmakingen door de duivel. Want de duivel betwistte Gods genadewerk in Job. De duivel had gezegd: Als de tegenslagen komen, zal Job God vaarwel zeggen. En daarmee richtte hij niet alleen zijn pijlen op Gods kind, maar vooral op Gods werk en Gods eer! Maar hier laat de Heere zien, hoe Hij Zijn kinderen bewaart. Hier laat de Heere zien, hoe Zijn genadewerk schittert in de smeltkroes van de beproeving. En hoe het triomfeert over alle verdachtmakingen van de vorst der duisternis.

A.J.T. Ruis

En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den boze. Want Uw is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen.

De Heere vergeeft niet alleen de zonde, maar maakt ook dat Gods kinderen de zonde gaan mijden. Er zijn veel verzoeken die tot zonde verlokken en prikkelen. Daarom staat in het volmaakte gebed 'verlos ons van den boze.' De boze is de duivel. Ook boze geesten en wereldlingen zijn vijanden van Gods kinderen. Zij dienen de satan. Ook het vlees, de overgebleven verdorvenheid, is een vijand waardoor de andere vijanden toegang hebben. De satan wil Gods kinderen tot zonde verleiden. Hij gaat rond als een briesende leeuw. Hij gebruikt geweld en list. Ook verschijnt de duivel als een engel des lichts. De wereld lacht Gods kinderen vrolijk toe. De wereld dreigt ook met vervolging, schade, pijn en dood. Gods kinderen kunnen in eigen kracht niet staande blijven. Een klein stootje is voldoende om hen te doen vallen. "Wanneer wij aangevochten worden met lief of leed, met zoet of zuur, met voor- of tegenspoed, komen wij er zelden zonder kleerscheuren af." Mozes en Aäron zondigden. Aäron liet een gouden kalf maken uit vrees voor het murmurerende volk. De wijsheid van het vlees sprak. Ook David zondigde. Zelfs de meest godzaligen kunnen ten val gebracht worden. Petrus verloochende tot driemaal toe de Zaligmaker. Gods kinderen staan bloot aan verzoeken. De satan kwam met zijn verzoeking in het paradijs. Ook de Zoon van God is door de duivel verzocht. Toch kan de duivel niet doen wat hij wil, want God staat boven alles. Gods voorzienigheid waakt over alle verzoeken die Gods kind overvallen. God heeft Abraham beproefd door het offer van Izak te eisen. Ook Job werd beproefd. God viert de satan de teugel om de vromen aan te vallen en geeft de wereld de macht om de gelovigen te verleiden. De Heere laat toe dat het vlees hen overwint. Maar de Heere laat Zijn kinderen niet in de verzoeking omkomen. De Heere houdt Zijn eigen werk in stand. De Heere verlost uit de verzoeken en helpt uit. De satan moet vlieden, de wereld kan haar voornemen niet bereiken, het vlees kan niet tot volledige heerschappij komen. Christus is verzocht geworden opdat Hij degenen die verzocht worden zou kunnen bijstaan. De uiteindelijke afloop is altijd goed. God wapent de Zijnen. Het vurig gebed is ook een goed wapen om de vijand te weerstaan. Gods kinderen bidden aanhoudend. Zij bidden om niet in verzoeking geleid te worden. Een soldaat leert strijden door de wapens te gebruiken. Door de verzoeken worden Gods kinderen geloviger, godzaliger en ijveriger. De verzoeken louteren hen. Het eerste begin van de zonde dient vermeden te worden. Petrus dacht te hoog van zichzelf. Later heeft

Petrus "des te levendiger, heerlijker en krachtiger (en dat uit eigen persoonlijke ervaring) de gelovigen vermaand, om nuchter te zijn, en om te waken en te bidden tegen de duivel, die altoos rondgaat. Want de duivel is er niet tevreden mee om hun enige schade te berokkenen, maar hij streeft ten enenmale naar hun algehele ondergang."

In het gebed dat dan volgt wordt de macht van de satan, de wereld en de zonde omschreven. Gods kinderen kunnen in eigen kracht niet staande blijven. In het gebed wordt ook gevraagd om toename van de lust tot godzaligheid. Gods kinderen nemen de toevlucht tot God als de vijanden hen aanvallen. Er wordt ook gebeden om matiging van de tegenheden. Gods kinderen riepen in het verleden tot de Heere en werden uitgeholpen. Zo roepen zij ook vandaag tot de Heere: Laat niet toe dat wij helemaal zouden afvallen of afwijken. Waarom zouden de door Christus overwonnen vijanden over Gods kinderen triomferen?

'Want Uw is het Koninkrijk'. Gods kinderen zijn onderdanen van de allerhoogste Koning. God regeert over alles, maar in het bijzonder door Zijn Woord en Geest in de harten van Gods kinderen. Zij zijn Gods volk, eigendom en erfdeel. De Heere zoekt hun eeuwig welvaren. Alleen God kan alles geven. 'En de kracht.' God geeft schepselen macht en sterkte. Gods kracht kent geen maat of einde. Gods macht gaat alles te boven. Daarom bidden Gods kinderen tot de Heere om alles wat zij nodig hebben. Gods macht is onoverwinnelijk en Zijn schatten zijn onuitputtelijk. De Heere komt alleen toe 'de heerlijkheid in alle eeuwigheid'. God is in Zichzelf eeuwig vol heerlijkheid, glorie en majesteit. "Gij hebt ons geschapen tot Uw eer, ja herschapen en vernieuwd hebt Gij ons tot Uw kinderen tot verheerlijking van U, welke U daarom behoort gegeven te worden door ons tot in eeuwigheid." "Zo geloven wij dan ook, dat Gij ons onze begeerten verlenen zult, die wij naar Uw eer richten; opdat Gij van ons Uw passende lof ontvangen moogt. Heere, dat zij zo! Dat is onze hartenwens. Dat getuigt, dat verklaart Uw kerk, dat roept zij uit met eenparige stem; daarom zeggen wij ja en amen in het vertrouwen op Jezus Christus, in Wie al Uw beloften 'ja en amen' zijn."

A. van Heteren

De oproep (2)

God komt, zo zagen we de vorige keer, tot ons met de oproep tot bekering. Die oproep is een waarschuwing en welgemeend. In de prediking moet, in navolging van Johannes de Doper en de Zaligmaker Zelf, dus hartelijk en aanhoudend opgeroepen worden tot bekering. De prediker moet de realiteit van verloren te kunnen gaan ernstig naar voren brengen. In die weg worden blinde ogen geopend en gaan zondaren roepen tot de Heere.

Wij moeten daarbij twee dingen niet vergeten. Liever gezegd: twee Personen. De Persoon van de Heilige Geest en de Persoon van de verhoogde Christus. In de eerste plaats de Heilige Geest. Voorafgaande aan de prediking moet er gebeden worden. Ja thuis ook, persoonlijk en als gezin. Maar ook in de kerk. Daar moet de voorganger het doen namens de gehele gemeente. En wat moet het gebed dan zijn? Een gebed om de werking van de Heilige Geest. Dat gebed moet een erkenning zijn van onze onwil en onmacht. Een ootmoedig schuldbelijdend gebed dus. Heere, als ik de eerste moet zijn, als de mens de eerste stap moet zetten, dan zal er niemand komen tot U. Dit moet niet enkel als feit worden genoemd, maar veel meer nog als schuld. Dat een mens onbekeerd is, is een keus, het is schuld, het is dwaasheid, het is blindheid.

Het gebed om de Heilige Geest moet vervolgens ook aanbidding van de Heilige Geest zijn. Want wat een mens niet vermag, dat vermag Hij. In Hem is kracht om dode zondaren levend te maken, denk weer aan Ezechiël in dat dal met doodsbeenderen! Het gebed om de Heilige Geest moet ook een pleitend bidden zijn. We zijn immers ook gedoopt in de Naam van de Heilige Geest? Die Geest van Christus wordt in de Doop en ook in het hoorbaar Evangelie gepredikt als De-gene Die zondaren overtuigt en het Woord toepast en vrucht doet dragen. De Heilige Geest komt daar waar het Woord van God in alle eerlijkheid wordt gepredikt.

Maar we hebben ook, wil het goed komen met een mens, de Heere Jezus nodig. In de weg van Zijn diepe vernedering en het dragen van de toorn Gods over de zonde heeft Hij de weg gebaad tot het leven. Maar, en daar wijs ik dan nu met name op: ook als verhoogde Zaligmaker hebben we Hem nodig. Want hoe komt het dat er, ondanks de val van de mens tot op de dag van heden nog een kerk is hier op aarde? Hoe komt het dat er vrucht wordt gezien op de prediking en zondaren tot bekering komen? Is dat omdat er naast onwillige mensen ook nog gewillige mensen zijn die zich door het Woord laten gezeggen? Al wat ik hierboven gezegd heb weersprekt dit al. Er zijn geen gewillige mensen. Er is wel een gewillig Zaligmaker. Het is door Zijn arbeid, niet alleen aan het kruis, maar ook op Zijn hemelse troon, dat zondaren tot bekering komen. Al wordt er niemand zalig buiten persoonlijk gebed om, de zaligheid hangt af van het bidden van de hemelse Hogepriester, Die met Zijn eigen bloed het hemels heiligdom is binnengegaan en altijd leeft om voor

Zijn volk te bidden. Vader, Ik wil... Lees voor uzelf slechts het aangrijpende Johannes 17. De Heere Jezus zal door Zijn werk vrucht zien en het welbehagen des HEEREN zal door Zijn hand gelukkig voortgaan.

“Er zijn geen gewillige mensen.
Er is wel een gewillig
Zaligmaker.

Nee, nogmaals, ik kom ook op mijn knieën terecht; ik ga me tot de Heere wenden. Ik ga mijn zonden belijden. Ik zal opstaan en tot mijn Vader gaan. Maar het is alles vrucht van het werk van een Drie-enig God, de God der zaligheid. God is en blijft altijd de Eerste. Daarom zal een door Hem geredde zondaar eeuwig in Hem en in Zijn verkiezend welbehagen eindigen!

En, tenslotte: als er dan toch nog kerkmensen verloren gaan, is dat volkomen eigen schuld. Ik heb de waarschuwing gehoord. De oproep tot bekering kwam op elke bladzijde van de bijbel tot mij. Tot mij kwam de nodiging: de oudste zoon werd ook 'gebeden' naar binnen te gaan. Maar hij wilde niet. O, die vreselijke onwilligheid en afkerigheid. Zien ook wij in dat we werkelijk verlost, bekeerd, gezaligd moeten worden? Die oproep tot bekering houdt ook een belofte in, ziet u dat? Bekeert u, gij afkerige kinderen, en Ik zal u aannemen, Jeremia 3 vers 14, al komt er uit een grote stad maar ene ziel opdagen! Laat ons nimmer aan Gods goedheid vertwijfelen.

K. Hoefnagel

BOEKBESPREKINGEN

Ditteke den Haan, Bijbelleesboekje Oude Testament deel 4, Abraham en Izak, 43 blz., € 4,50, Gereformeerde Bijbelstichting, Leerdam, ISBN 978-90-72186-83-6.

Op een eenvoudige manier wordt de geschiedenis van Genesis 22 verteld. Er zijn kleurplaten, puzzels en verzen om te zingen in opgenomen. Het boekje ziet

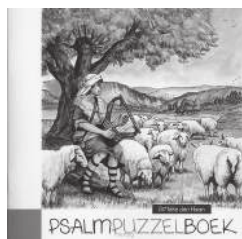
er keurig verzorgd uit. Vanaf 4 jaar kan het voorgelezen worden, vanaf 6 jaar kunnen kinderen het zelf lezen.

Ditteke den Haan, Bijbelleesboekje Nieuw Testament deel 4, Wonderen van de Heere Jezus 2, 43 blz., € 4,50, Gereformeerde Bijbelstichting, Leerdam, ISBN 978-90-72186-84-3.

Op een eenvoudige manier wordt de Bijbelse geschiedenis uit Johannes 9 verteld. Er zijn kleurplaten, puzzels en

verzen om te zingen in opgenomen. Het boekje ziet er keurig verzorgd uit. Vanaf 4 jaar kan het voorgelezen worden, vanaf 6 jaar kunnen kinderen het zelf lezen.

Ditteke den Haan, PsalmPuzzelboek, 52 blz., 4,50 euro, Uitgave Gereformeerde Bijbelstichting, Leerdam, ISBN 978-90-72186-82-9.

Bevat 20 puzzels over bekende berijmde Psalmen, verdeeld over

3 categorieën: de schepping, wonderen en boetspalmen. Bij elke Psalm hoort een invulpuzzel. Ook andere puzzels zijn opgenomen. Geschikt voor gebruik thuis, op school en op zondagsschool. Leeftijd: vanaf ongeveer 6 jaar.

Ds. P. van Ruitenburg, Vast geloven, dagboek bij de Bijbel, gebonden, 19,90 euro, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978-90-331-2569-0.

De auteur is sinds 1996 verbonden aan de Netherlands Reformed Congregation van Chilliwack BC, Canada. Enkele regels uit de meditatie die behoort bij 31

december willen we aan u doorgeven. De tekst is Openbaring 7:3 'Zeggende: Beschadigt de aarde niet, noch de zee, noch de bomen, totdat wij de dienstknechten onzes Gods zullen verzegeld hebben aan hun voorhoofden.' Dan lezen we het volgende: "Honderd vier en veertig duizend verzegelden

zullen het teken ontvangen. We weten dat de Heere niet wilde dat ze schade zouden lijden gedurende de moeilijkheden die zouden plaatsvinden voor de terugkomst van Christus, ze zullen ook geen schade lijden als de aarde brandt. Vergelijk dat eens met het bloed op de deurpost van het eerste pascha. Denk daar over, deze laatste dag van het jaar waarin we weer gespaard zijn. God heeft Zijn oordeel weer uitgesteld. Als de Heere was gekomen met de vier winden, had Hij dan een teken op ons voorhoofd gevonden? Waar horen wij bij? Haast u, voor het te laat is!"

Begrafenisonderneming

De Jongh

H. de Jongh
D.D.E. Melleste
M.K. Ligthart
A.J. van Lieburg

*Voor een waardige en stijlvolle
verzorging van alleen begrafenissen*

Wij zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam

Papendrecht

0184 - 611154

078 - 6412740

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Met aandacht voor uw persoonlijke wensen.
In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.

RST
Zorgverleners

Verpleging & Verzorging

**“Fijn dat ik nog thuis
kan blijven wonen”**

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een
reformatische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.
Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Fiscaal advies voor predikanten & administratieve ondersteuning voor kerkenraden

Drs. Arjan Pul RB
Belastingadviseur

+

- Ruime ervaring in het verzorgen van aangiften en aanverwante fiscale zaken
- Administratieve ondersteuning kerkenraden (salarisverwerking kosten e.d.)
- Netwerk voor kerkrechtelijke vraagstukken en schuldhulpverlening

Van Lienden & Kooistra
— ACCOUNTANTS ADVISEURS —

Barneveld 0342 - 400 625 Rhenen 0317 - 615 686 vfkadviseurs.nl/predikanten

Vakantie en rust in de prachtige Eifel!

Tel. 0049-6594258990 en
www.huizesolagratia.nl

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begrafenis

0172 - 21 21 22

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11
2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar en in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenis

Bestel vrijblijvend het boekje "Mijn laatste wens"

www.vanstaverenbegravenisverzorging.nl

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen twee dagen thuis.

Email:

webwinkel@evangelischcentrum.be

Telefoon (0032)92230560

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting **Bewaar het Pand**.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E.a.vanheteren@klikSAFE.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E.pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 20,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 20,-per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

Om Sions Wil

KADOTIP KERSTVERHALEN!

Hij komt, Hij komt!
Kerstverhalen voor jong en oud
José Kwakkel e.a.
ISBN: 978-94-91586-44-6

Maak u op, word verlicht
Kerstverhalen voor kinderen.
Maarten Brand e.a.
ISBN 978-94-91586-32-3

Reddend Licht
Verhalen voor Kerst en Pasen
Ada Schouten - Verrips e.a.
ISBN: 978-94-91586-80-4

Bekijk de complete catalogus 2015-2016 via www.oswboeken.nl!

UITGEVERIJ OM SIONS WIL | T. 078-6930083 | WWW.OMSIONSWIL.NL

Een roep uit Malawi

Help de allerarmsten!

Timotheos is een initiatief van de Reformed Presbyterian Church in Malawi.

Timotheos investeert in:

- Onderwijs
- Wezenzorg
- Zorg voor voeding en gezondheid
- Evangelisatie

Timotheos

- Adopteer: - student € 20,- p/maand
- (wees)kind € 12,⁵⁰ p/maand
- groep kleuters € 10,- p/maand

Meld u aan als donateur en schenk een gift.

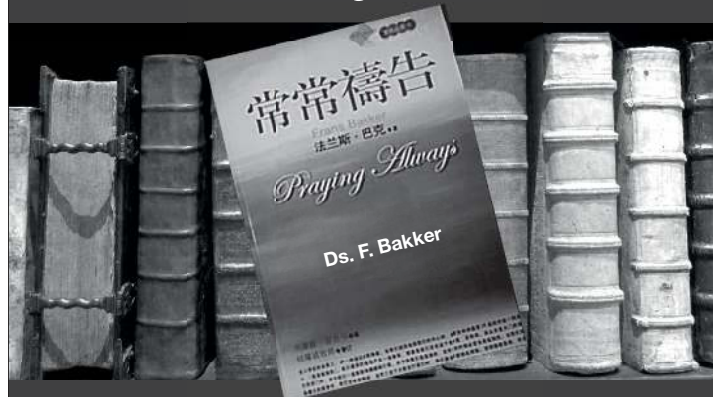
banknr. NL57RAB001614.85.502 t.n.v. Stichting Timotheos, info@timotheos.nl

www.timotheos.nl

Comité van aanbeveling: mevr. S.M. Aleman-van Herpen | ds. A.T. van Andel |
prof. dr. A. Baars | ds. G. Beens | ds. J. van Belzen | dr. R. Bisschop | ds. J.G. Blom |
ds. J. den Boer | ds. A.J. Britstra | drs. T. Dorresteyn, huisarts te Edeveen |
dr. W. Fieret | ds. E. Hakvoort | ds. D. Heemskerk | prof. dr. W.J. op 't Hof |
ds. A. Schot | ds. A.C. Uitslag | ds. K. Veldman | ds. A. Vlietstra | mr. L. Vogelaar

Dringend verzoek uit China

Grote vraag naar het boek
Gebedsgestalten.

Helpt u mee aan een herdruk?

Stort uw gift op:

NL 02 INGB 0000 320 666

t.n.v. Stichting China

Hartelijk dank.

Stichting China

Veenendaal

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

”Zo’n krant heb ik nodig.
Die de nood van anderen dichtbij brengt”

ACTIE

het RD 2 weken

gratis

Probeer vrijblijvend het Reformatorisch Dagblad **gratis!**

Ga naar www.proefweken.nl/bewaarhetpand

Reformatorisch Dagblad Weet waar u voor staat.

